

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 125/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť E. E., H., t. č. vo väzbe, zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 53/2008 zo 17. decembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. E. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. februára 2009 doručená sťažnosť E. E., H., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 53/2008 zo 17. decembra 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 131/2007 z 30. apríla 2008 uznaná vinnou zo spáchania zločinu obchodovania s deťmi podľa § 180 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a zo spáchania prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Za tieto trestné činy bola odsúdená na úhrny trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov so zaradením do ústavu na výkon s minimálnym stupňom stráženia. Krajský súd na základe podanej sťažnosti sťažovateľky uznesením 17. decembra 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 53/2008 jej sťažnosť zamietol.

Z obsahu sťažnosti ďalej vyplýva, že v priebehu konania podala sťažovateľka prostredníctvom svojho obhajcu námietku zaujatosti voči senátu 3 To krajského súdu, o ktorej odmietol uvedený senát rozhodnúť a spis vo veci predložiť nadriadenému súdu na rozhodnutie. Takisto tento súd nevyhovel jej návrhom na vypočutie ňou navrhnutých svedkov, ktorí by vo veci podali objektívne svedectvo na objasnenie skutkového stavu. Uviedla, že námietku zaujatosti vzniesla už predtým proti celému krajskému súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) však v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Ndt 15/2008 tejto námietke nevyhovel. Proti tomuto postupu podala 12. decembra 2008 sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej tento ešte v čase podania sťažnosti nerozhodol. Poukázala na celkovo nesprávny procesný postup krajského súdu spočívajúci najmä v negovaní jej návrhov a nesprávny postup aj pri ustanovovaní náhradného obhajcu. Pretože je toho názoru, že jej práva v konaní pred krajským súdom boli závažne porušené, žiadala vo veci vydať tento nález:

„1. Základné právo E. E. o nekonaní o námietke zaujatosti voči senátu 3 To Krajského súdu v Trenčíne zakotveného v čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a d), čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Krajským súdom v Trenčíne bolo porušené.

2. Základné právo E. E. o nekonaní o jej návrhu vypočutia svedkov Krajským súdom v Trenčíne zakotveného v čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a d), čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Krajským súdom v Trenčíne bolo porušené.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva E. E. právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v sume 3 319 EUR..., ktoré je povinný zaplatiť Krajský súd v Trenčíne a to do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17. 12. 2008, sp. zn. 3 To 53/2008 a vec mu vracia na nové konanie a rozhodnutie.

5. E. E. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť na účet JUDr. Mgr. Š. B..., a to do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona Národnej rady slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d)

a čl. 13 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 To 53/2008 zo 17. decembra 2008.

Ústavný súd konštatuje, že v konaní vedenom pod č. k. II. ÚS 33/09-13 z 27. januára 2009 rozhodol vo veci sťažovateľky tak, že jej sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci. Išlo o rozhodnutie najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Ndt 15/2008 zo 6. novembra 2008, v ktorom tento súd rozhodoval o vznesenej námietke zaujatosti proti celému krajskému súdu. V citovanom uznesení ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky pre nedostatok svojej právomoci. Už v uvedenej sťažnosti sťažovateľka vznesla námietky proti konaniu krajského súdu, ktoré v podanej sťažnosti prevažne opakovala.

Z obsahu pripojeného spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľka skutočne pred krajským súdom namietala zaujatosť senátu, ako aj predsedu tohto senátu, ktorý o veci rozhodoval, ako aj prednášala návrhy na doplnenie dokazovania vo veci, ktorým však tento súd nevyhoviel.

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní napraviť, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenie znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05).

Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02).

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo dotýka.

Podľa § 370 ods. 2 Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, dovolanie sa podáva najneskôr do troch rokov od doručenia rozhodnutia súdu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka aj po právoplatnom skončení trestného konania, ak nedôjde k náprave prípadného porušenia jej práva na obhajobu v širšom slova zmysle, môže využiť mimoriadny opravný prostriedok, ktorým je dovolanie. Dovolací súd potom bude skúmať ústavnosť a zákonnosť konania predchádzajúceho podaniu dovolania, a to najmä so zreteľom na dodržanie základných práv a slobôd vrátane označeného práva sťažovateľky, ktoré uviedla v sťažnosti. Z uvedeného dôvodu je to teda v prvom rade všeobecný súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane základných práv

a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať.

Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky a rozhodovať o nich.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2009